

Laat je invloed groeien

Groenhorstdag

Je hebt als docent meer invloed dan je denkt. Je kunt positief gedrag van leerlingen beïnvloeden, of de relatie met ouders. De tweejaarlijkse Groenhorstdag geeft stof tot nadenken.

Personeelsleden van Groenhorst versterken niet alleen onderlinge relaties tijdens de Groenhorstdag. Ze denken ook na over hun relaties met ouders en leerlingen

‘Trots op Sara Albone’. Een grote banner van de leraar van het jaar is het eerste wat ik op donderdag 10 april zie als ik naar het vernieuwde gebouw van Groenhorst in Barneveld wandel. Vandaag heb ik de kans niet alleen haar, maar alle medewerkers van Groenhorst te zien tijdens de tweejaarlijkse Groenhorstdag. Honderden personeelsleden zijn er. Op het programma staan inleidingen, workshops en veel ruimte om elkaar te ontmoeten.

Powerpointvrij

De dag begint alsof het feest is. In een schaars

verlichte feesttent zien we een groot scherm met het thema van de dag: ‘Laat je invloed groeien’. “Dat is niet alleen het thema van de dag,” zegt locatiedirecteur Anne Dijk, “maar ook het thema van ons strategisch plan. Voor ons personeel betekent dat resultaatverantwoordelijk werken, voor leerlingen opbrengstgericht leren.” De onderwerpen van de workshops passen in dit thema, net als de inleiding door *keynote speaker* Jos Burgers.

Algemeen directeur Truda Kruijer opent de dag. De hele week is het een beetje feest in Barneveld.

De nieuwe campus is twee dagen eerder geopend. Ze feliciteert de locatie en zet Sara Albone in het zonnetje. Vervolgens leidt ze het thema in aan de hand van de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. “Het is belangrijk telkens weer open te staan voor nieuwe relaties. Onderwijs gaat over meer dan rendement, het gaat ook om vorming en verantwoordelijkheid. Neem de verantwoordelijkheid om steeds opnieuw de werkelijkheid van een ander te leren kennen.”

Marketinggoeroe Jos Burgers, zo introduceert Kruijer hem, houdt ons in zijn humoristische betoog een spiegel voor hoe je relaties kunt benaderen. “In het onderwijs kun je bij uitstek je invloed laten groeien”, zegt hij. “De kunst is om je te verplaatsen in een ander.” Burgers spreekt uit ervaring. Tien jaar lang was hij docent marketing bij Fontys Hogescholen. Nu schrijft hij managementboeken en is – zoals vandaag – spreker. “Die boeken leest niemand, mijn werk is toelichten wat er in die boeken staat. En ik doe dat gegarandeerd ‘powerpointvrij’.” Ondertussen maakt hij aantekeningen op een *mobile board*, via het scherm kunnen we meelesen.

Brochures

Welke relaties hebben we, zo schrijft hij op het bord. Wat is het nut van de relaties? Wanneer is het top? Hoe kan het beter? Scholen klagen soms dat ze zulke lastige ouders hebben, zegt hij. “Ik ken scholen die alleen leuke ouders hebben.” Relaties kun je dus verbeteren, bijvoorbeeld door verwachtingen te overtreffen.

“We beloven nogal veel”, vindt hij, “in onze studiegidsen of tijdens open dagen. Als je die beloften niet waarmaakt, zorg je voor teleurstellingen.” Relaties kun je op verschillende manieren onderhouden. Als zinloze voorbeelden noemt hij de ‘wij-van-wc-eend’-boodschappen, brochures, mailings of advertenties. Zinvoller zijn ambassadeurs of – nog beter – zelf ervaren. Bovendien moeten we veel geven: vertrouwen, waardering en interesse. “Gebruik geen ‘sukkel-zinnen’, zinnen die je af kunt sluiten met ‘sukkel’.” Het is een van de tips die blijft hangen. Ter afsluiting van zijn inleiding geeft hij ons een abc voor relatiebeheer: aandacht, begrip, complimenten.

Invloed

Zijn boodschap is overgekomen. Als Judith van den Hul ons de tip geeft tijdens de lunch de stands met

brochures te bezoeken, ontstaat er hilariteit. We verplaatsen ons van de donkere feesttent naar de aula. Natuurlijk wordt er teruggeblikt op het betoog van Burgers. ‘Heel herkenbaar.’ ‘We weten het wel, toch goed er zo weer op gewezen te worden.’

“De boodschap van Burgers zit voor tachtig procent in PBS (Positive Behavior Support),” zegt Dik van Donselaar. Als directeur van de Oranje Nassau School (ONS MAVO-school) Bilthoven en Groenhorst Maartensdijk maakte hij vier jaar geleden in Amerika kennis met deze methodiek die positief gedrag van leerlingen stimuleert. Hij was meteen enthousiast, zegt hij tijdens zijn workshop. Hij introduceerde de methodiek bij zijn team: ‘Ik denk dat we een antwoord hebben op passend onderwijs’. Van Donselaar laat zien hoe PBS werkt. “Het abc van Burgers, aandacht, begrip en complimenten zijn sleutelbegrippen van PBS.” Na twee jaar ziet hij dat het schoolklimaat verandert.

Schokkend

Er zijn meer vlakken waar je als docent je invloed op hebt, denkt Sara Albone. Omdat ze een week eerder aanwezig was bij de ‘International Summit on the Teaching Profession’ wil ze in haar workshop haar ervaringen delen. Ze heeft ontdekt dat je niet alleen invloed hebt op leerlingen, maar ook op docenten, onderwijs en maatschappij. Ze haalt informatie uit het meer dan honderd pagina’s tellende rapport (zie downloads op groenonderwijs.nl) waarin onderwijssystemen uit verschillende landen op verschillende facetten vergeleken worden.

Docenten in Nederland worden redelijk betaald en hebben relatief veel autonomie, zo blijkt uit dat rapport. Het zorgt voor discussie. Als docenten meer loon krijgen, worden ze dan beter? Of zijn andere zaken belangrijker, zoals flexibiliteit, ondersteuning en carrièremogelijkheden? En wat betekent autonomie? Ze raadt aan in het rapport te duiken.

In dat rapport leest ze ook dat Nederland bijna koploper is in het aantal zittenblijvers. “Schokkend”, vindt ze met haar Britse achtergrond. Tien procent van ons onderwijsbudget gaat op aan zittenblijvers. Hoe kan dat? Heeft het te maken met cultuur? Of met het feit dat we leerlingen al heel vroeg – vanaf 11 jaar – opsplitsen naar niveau. Functioneren het vmbo en mbo soms als afvalbak? Het geeft stof tot nadenken. ■

‘We beloven nogal veel in onze studiegidsen of tijdens open dagen. Als je die beloften niet waarmaakt, zorg je voor teleurstellingen’